

SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU

jednoletý – 4. roč./oktáva

dvouletý – 3. až 4. roč. / septima-oktáva

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět náleží do vzdělávací oblasti Člověk a příroda s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Obsahově navazuje na vyučovací předmět Zeměpis. V rámci Semináře ze zeměpisu se rozšiřuje a prohlubuje základní učivo vybraných tematických celků. V semináři se využívá mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, informační a výpočetní technika, chemie, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Předmět Seminář ze zeměpisu svým charakterem připravuje žáky k maturitní zkoušce ze zeměpisu a studiu geografie a geoinformatiky na vysoké škole.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Seminář ze zeměpisu je vyučován jako volitelný předmět dvě hodiny týdně ve čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia / oktávě osmiletého gymnázia – dle učebního plánu: 0 – 0 – 0 – 2; nebo jako dvouletý ve 3. a 4. ročníku / septimě – oktávě v dotaci 0 – 0 – 2 – 2.

Výuka je realizována především v odborné učebně zeměpisu. Ve vyučovacím předmětu Seminář ze zeměpisu se používají zejména tyto formy výuky: výklad propojený s diskuzí se žáky, hodiny s problémově pojatou výukou, projektová výuka a terénní cvičení a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie včetně klíčových kompetencí vycházejí z vyučovacího předmětu zeměpis. Vyučující je v případě potřeby připraven spolupracovat na tvorbě PLPP nebo IVP.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

*Poznámka:

Učitel může libovolné téma zredukovat nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k:

- zájmu a úrovni znalostí žáků
- aktuálnímu stavu rozvoje světa, jeho rozvojových prioritních os
- aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím pro středoškolské studenty
- časovým, materiálním, softwarovým, ekonomickým a jiným možnostem škol

Seminář ze zeměpisu (jednoletý) – ročník IV. / oktáva

Očekávané výstupy z RVP	Školní očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů • orientuje se s pomocí map v krajině • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje • porovnává postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s porozuměním definuje předmět a postavení zeměpisu v systému věd, identifikuje dílčí geografické vědní disciplíny • vyhledá, zpracuje, analyzuje a interpretuje informace z různých zdrojů geografických dat • používá s porozuměním základní pojmy: geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ) • orientuje se v historickém přehledu geografie • používá s porozuměním základní kartografické pojmy • aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností a ploch na mapách velkých měřítek • rozliší základní kartografická zobrazení • popíše postup prací při vzniku mapy • charakterizuje základní metody tvorby tematických map a posoudí možnosti jejich aplikace při kartografickém zpracování modelových geografických témat • vytvoří jednoduchou tematickou mapu ve volně dostupném GIS programu (např. ArcExplorer) při dodržení hlavních kartografických zásad • popíše současné poznatky o stáří, vzniku a vývoji vesmíru • popíše postavení Země ve vesmíru včetně důsledků z toho plynoucích • popíše tvar a velikost Země • definuje základní pohyby Země a jejich důsledky • popíše zdánlivý pohyb Slunce a hvězd na obloze v závislosti na 	<p>Geografické informace a terénní vyučování Vybrané aspekty kapitoly Geografie jako věda</p> <p>Vybrané aspekty kapitoly Historická geografie</p> <p>Vybrané aspekty kapitoly Kartografie a topografie</p> <p>Přírodní prostředí Země jako vesmírné těleso</p>	<p>M (statistická data a grafy) IVT (internet – zdroj informací)</p> <p>D (objevné plavby)</p> <p>M (mapa a měřítko) IVT (internet – zdroj informací, aplikační software)</p> <p>F (teorie vzniku vesmíru, Keplerovy zákony, měření vzdáleností, Coriolisova síla) M (výpočet časových změn, tvar Země)</p>

<p><i>porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi hodnotí vodstvo jako základ života a zdroj rozvoje společnosti objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky krajiny a jejich funkci v krajině objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických páسů 	<p>zeměpisné šířce pozorovatele</p> <ul style="list-style-type: none"> vypočte výšku Slunce nad obzorem na libovolné rovnoběžce ve dnech rovnodennosti a slunovratu používá s porozuměním pojmy hvězdný den, sluneční den, tropický rok používá s porozuměním pojmy místní čas, pásmový čas, datová hranice, juliánský kalendář, gregoriánský kalendář popíše vnitřní strukturu zemského tělesa rozlišuje různé typy hornin a zemské kůry definuje pojem litosféra vysvětluje základní endogenní a exogenní síly a procesy interpretuje hypsografickou křivku, srovnává vertikální a horizontální členitost pevnin a oceánů popisuje základní tvary georeliéfu v závislosti na procesech, které je vytvořili používá s porozuměním základní pojmy týkající se hydrosféry zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí způsoby hospodaření s vodou v daném regionu objasní chemické složení vody, rozložení zásob vody na Zemi a její oběh v přírodě a působení na krajinu popíše a zdůvodní pohyby mořské vody vysvětlí pojem kryosféra a lokalizuje její výskyt na Zemi klasifikuje ledovce, vysvětlí jejich vznik a funkce zhodnotí vybrané subsystémy hydrosféry v konkrétní oblasti správně operuje s pojmy: složení atmosféry, její vrstvy, procesy v ní probíhající, počasí, podnebí, podnebné pásy, meteorologie, klimatologie, skleníkový efekt, destrukce ozónové vrstvy, monzun, pasát, cyklona, anticyklona, synoptická mapa, vzduchové hmoty, předpověď počasí umí znázornit planetární cirkulaci atmosféry, popsat vznik, charakter a 	<p>Vybrané poznatky o litosféře</p> <p>Vybrané poznatky o hydrosféře a kryosféře</p> <p>Vybrané poznatky o atmosféře</p>	<p><i>EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>Ch (nerosty, chemismus hornin)</p> <p><i>EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>Ch (vlastnosti vody, pH vody) F (fyzikální vlastnosti vody)</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • <i>hodnotí půdní obal Země jako základ života zdroj rozvoje společnosti</i> • <i>rozliší hlavní biomy světa</i> • <i>zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi</i> • <i>analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny</i> • <i>zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni</i> 	<p>působení pravidelných větrů v konkrétní oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní zvláštnosti podnebí hlavních klimatických oblastí světa a posoudí jejich vliv na život společnosti • prokazuje porozumění základních pojmů z pedosféry a biosféry • objasní vliv horizontální pásmovitosti a vertikální stupňovitosti na rozmístění půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady • analyzuje výhody a nevýhody života člověka v konkrétních přírodních podmínkách • používá s porozuměním a v souvislostech pojmy: krajinná sféra, fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, krajina, příroda, přírodní prostředí, životní prostředí • umí odlišit revoluční a evoluční vývoj a změny krajiny • posuzuje výhody a nevýhody života člověka v konkrétních přírodních podmínkách • chápe interakci přírody a člověka a posuzuje výhody a nevýhody života člověka v jednotlivých typech krajiny v rámci trvale udržitelného rozvoje • analyzuje hlavní rizika působení přírodních faktorů a společenských aktivit na krajinu a životní prostředí, na sociální a hospodářský rozvoj a na kvalitu života lidské společnosti 	<p>Vybrané poznatky o pedosféře a biosféře</p> <p>Životní prostředí Krajina a vybraná rizika poškozování přírodního prostředí</p>	<p><i>EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>Ch (chemické prvky v atmosféře) F (fyzikální vlastnosti vzduchu)</p> <p><i>EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>Ch (chemické vlastnosti půdy) F (fyzikální vlastnosti půdy) Bi (rostlinstvo a živočišstvo geobiomů)</p> <p><i>VMEGS -Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> <i>EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>IVT (internet – zdroj informací)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva</i> • <i>analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní demografické pojmy • rozlišuje strukturu obyvatelstva na základě biologických znaků (pohlaví, věk, rasa), kulturních znaků (národnost, jazyk, náboženství) a ekonomických znaků (ekonomická aktivita) • zhodnotí dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi • objasní pojmy demografická revoluce a druhý demografický 	<p>Sociální prostředí Vybrané aspekty kapitoly Geografie obyvatelstva a demografie</p>	<p><i>VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Globalizační a rozvojové procesy</i> <i>MUV – Základní problémy</i></p>

<p><i>s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení</i> <i>zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa</i> <i>zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů</i> <i>vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál</i> 	<p>přechod</p> <ul style="list-style-type: none"> analyzuje základní zákonitosti a trendy územního rozložení obyvatelstva, příčiny a důsledky nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi hodnotí příčiny, důsledky a směry mechanického pohybu obyvatelstva mezi regiony používá s porozuměním základní pojmy geografie sídel identifikuje základní typy sídel, jejich znaky a funkce a objasní vývoj osídlení v dané oblasti rozdlišuje sídelní systémy podle stupně urbanizace se zaměřením na významná centra jednotlivých makroregionů, porovnává vztahy mezi centry a jejich zázemím a mezi centry různých řádů definuje pojem světová/národní ekonomika a umí ji rozčlenit do jednotlivých sektorů a odvětví používá s porozuměním základní ekonomické pojmy: průmyslová a informační revoluce, postindustriální společnost, obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje, územní dělba práce, privatizace, transformace, restrukturalizace ekonomiky, tržní a centrálně plánovaná ekonomika, hrubý domácí produkt, hrubý národní produkt, produktivita práce, distribuční sítě popisuje zákonitosti a trendy územního rozložení jednotlivých sektorů/odvětví hospodářství (lokalizační faktory) analyzuje význam podílu jednotlivých sektorů/odvětví hospodářství na tvorbě HDP v konkrétním regionu, výhody a rizika specializace pro území hodnotí možnosti rozvoje určitého sektoru/odvětví hospodářství na základě známých charakteristik přírodních a sociálních složek území lokalizuje hlavní jádrové oblasti světa s popisem znaků jádrových a periferních oblastí s porozuměním používá definici trvale udržitelného rozvoje a 	<p>Vybrané aspekty kapitoly Geografie sídel</p> <p>Vybrané poznatky o prostorových ekonomických charakteristikách současného světa <i>Geografie zemědělství</i></p> <p><i>Geografie průmyslu</i></p> <p><i>Geografie dopravy</i></p> <p><i>Geografie služeb</i></p>	<p><i>sociokulturních rozdílů</i></p> <p>D (vývoj evropské a islámské kultury a vzájemný vliv; historie migrací, jejich vliv na politický a společenský vývoj) Čj (jazykové dělení světa) ZSV (sociologie - stárnutí) Bi (lidské rasy)</p> <p>D (historie vývoje městského osídlení) M (statistická data a grafy) IVT (internet – zdroj informací)</p> <p><i>VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Globalizační a rozvojové procesy EV – Člověk a životní prostředí</i></p>
--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • <i>lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji</i> • <i>rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti</i> 	<p>uvádí příklady z různých částí světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním pojmy vyspělé a rozvojové země a popíše jejich odlišnosti • sleduje významné změny na politické mapě světa • analyzuje stabilitu a nestabilitu jednotlivých makroregionů světa • popisuje sociálněekonomické a politické příčiny nestability a mezinárodního napětí • lokalizuje na politické mapě světa hlavní geopolitické problémy a ohniska napětí, sleduje vliv globálních struktur na jejich řešení • vymezuje hlavní integrační ekonomická, vojenská a politická seskupení světa • definuje globalizaci jako základní světový proces • popisuje výhody a nevýhody vzniku globální společnosti a její vliv na odstranění bídy ve světě • vymezuje hlavní globální problémy lidstva • hledá příčiny těchto problémů a pokouší se navrhnout řešení, která by je mohla zmírnit, popř. vyřešit • popisuje vliv globálních institucí při řešení těchto problémů 	<p>Vybrané kapitoly z politické mapy současného světa</p> <p>Globalizace světa a hledání efektivních řešení vybraných globálních problémů lidstva</p>	<p>M (statistická data a grafy) D (vývoj organizace výroby) ZSV (ekonomika a integrační procesy světa) IVT (internet – zdroj informací)</p> <p><i>VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy</i></p> <p>M (statistická data a grafy) IVT (internet – zdroj informací)</p> <p><i>VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>M (statistická data a grafy) IVT (internet – zdroj informací)</p>
--	--	---	---

SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU (dvouletý) – ročník III. a septima

Dotace 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>ŽÁK</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů</i> <i>čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje</i> 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> s porozuměním definuje předmět a postavení zeměpisu v systému věd, identifikuje dílčí geografické vědní disciplíny vyhledá, zpracuje, analyzuje a interpretuje informace z různých zdrojů geografických dat používá s porozuměním základní pojmy: geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ) orientuje se v historickém přehledu geografie 	<p>Geografické informace a terénní vyučování Vybrané aspekty kapitoly Geografie jako věda</p> <p>Vybrané aspekty kapitoly Historická geografie</p>	<p>M (statistická data a grafy) IVT (internet – zdroj informací)</p> <p>D (objevné plavby)</p>
<ul style="list-style-type: none"> <i>zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva</i> <i>analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa</i> <i>identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním základní demografické pojmy rozlišuje strukturu obyvatelstva na základě biologických znaků (pohlaví, věk, rasa), kulturních znaků (národnost, jazyk, náboženství) a ekonomických znaků (ekonomická aktivita) zhodnotí dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi objasní pojmy demografická revoluce a druhý demografický přechod analyzuje základní zákonitosti a trendy územního rozložení obyvatelstva, příčiny a důsledky nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi hodnotí příčiny, důsledky a směry mechanického pohybu obyvatelstva mezi regiony používá s porozuměním základní pojmy geografie sídel identifikuje základní typy sídel, jejich znaky a funkce a objasní vývoj osídlení v dané oblasti rozlišuje sídelní systémy podle stupně urbanizace se zaměřením na 	<p>Sociální prostředí Vybrané aspekty kapitoly Geografie obyvatelstva a demografie</p> <p>Vybrané aspekty kapitoly Geografie sídel</p>	<p><i>VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Globalizační a rozvojové procesy</i> <i>MUV – Základní problémy sociokulturních rozdílů</i></p> <p>D (vývoj evropské a islámské kultury a vzájemný vliv; historie migrací, jejich vliv na politický a společenský vývoj) Čj (jazykové dělení světa) ZSV (sociologie - stárnutí) Bi (lidské rasy)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezi jádrové a periferní oblasti světa</i> • <i>zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů</i> • <i>vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji</i> • <i>rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti</i> 	<p>významná centra jednotlivých makroregionů, porovnává vztahy mezi centry a jejich zázemím a mezi centry různých řádů</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem světová/národní ekonomika a umí ji rozčlenit do jednotlivých sektorů a odvětví • používá s porozuměním základní ekonomické pojmy: průmyslová a informační revoluce, postindustriální společnost, obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje, územní dělba práce, privatizace, transformace, restrukturalizace ekonomiky, tržní a centrálně plánovaná ekonomika, hrubý domácí produkt, hrubý národní produkt, produktivita práce, distribuční síť • popisuje zákonitosti a trendy územního rozložení jednotlivých sektorů/odvětví hospodářství (lokalizační faktory) • analyzuje význam podílu jednotlivých sektorů/odvětví hospodářství na tvorbě HDP v konkrétním regionu, výhody a rizika specializace pro území • hodnotí možnosti rozvoje určitého sektoru/odvětví hospodářství na základě známých charakteristik přírodních a sociálních složek území • lokalizuje hlavní jádrové oblasti světa s popisem znaků jádrových a periferních oblastí • s porozuměním používá definici trvale udržitelného rozvoje a uvádí příklady z různých částí světa • používá s porozuměním pojmy vyspělé a rozvojové země a popíše jejich odlišnosti <ul style="list-style-type: none"> • sleduje významné změny na politické mapě světa • analyzuje stabilitu a nestabilitu jednotlivých makroregionů světa • popisuje sociálněekonomické a politické příčiny nestability a mezinárodního napětí • lokalizuje na politické mapě světa hlavní geopolitické problémy a ohniska napětí, sleduje vliv globálních struktur na jejich řešení 	<p>Vybrané poznatky o prostorových ekonomických charakteristikách současného světa <i>Geografie zemědělství</i></p> <p><i>Geografie průmyslu</i></p> <p><i>Geografie dopravy</i></p> <p><i>Geografie služeb</i></p> <p>Vybrané kapitoly z politické mapy současného světa</p>	<p>D (historie vývoje městského osídlení) M (statistická data a grafy) IVT (internet – zdroj informací)</p> <p><i>VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Globalizační a rozvojové procesy</i> <i>EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>M (statistická data a grafy) D (vývoj organizace výroby)</p> <p>ZSV (ekonomika a integrační procesy světa) IVT (internet – zdroj informací)</p>
--	--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • vymezuje hlavní integrační ekonomická, vojenská a politická seskupení světa • definuje globalizaci jako základní světový proces • popisuje výhody a nevýhody vzniku globální společnosti a její vliv na odstranění bídy ve světě • vymezuje hlavní globální problémy lidstva • hledá příčiny těchto problémů a pokouší se navrhnout řešení, která by je mohla zmírnit, popř. vyřešit • popisuje vliv globálních institucí při řešení těchto problémů 	<p>Globalizace světa a hledání efektivních řešení vybraných globálních problémů lidstva</p>	<p><i>VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy</i></p> <p>M (statistická data a grafy) IVT (internet – zdroj informací)</p> <p><i>VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</i> <i>EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>M (statistická data a grafy) IVT (internet – zdroj informací)</p>
--	---	---	--

SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU (dvouletý) – ročník IV. / oktáva

Dotace 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy z RVP	Školní očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ŽÁK <ul style="list-style-type: none"> <i>používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i> <i>orientuje se s pomocí map v krajině</i> <i>vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území</i>	Žák: <ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním základní kartografické pojmy aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností a ploch na mapách velkých měřítek rozliší základní kartografická zobrazení podle obrazu zeměpisné sítě v normální poloze popíše postup prací při vzniku mapy charakterizuje základní metody tvorby tematických map a posoudí možnosti jejich aplikace při kartografickém zpracování modelových geografických témat vytvoří jednoduchou tematickou mapu v ve volně dostupném GIS programu (např. ArcExplorer) při dodržení hlavních kartografických zásad	Geografické informace a terénní vyučování Vybrané aspekty kapitoly Kartografie a topografie	M (mapa a měřítko) IVT (internet – zdroj informací, aplikační software)
<ul style="list-style-type: none"> <i>porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</i>	<ul style="list-style-type: none"> popíše současné poznatky o stáří, vzniku a vývoji vesmíru popíše postavení Země ve vesmíru včetně důsledků z toho plynoucích popíše tvar a velikost Země definiuje základní pohyby Země a jejich důsledky popíše zdánlivý pohyb Slunce a hvězd na obloze v závislosti na zeměpisné šířce pozorovatele vypočte výšku Slunce nad obzorem na libovolné rovnoběžce ve dnech rovnodennosti a slunovratu používá s porozuměním pojmy hvězdný den, sluneční den, tropický rok používá s porozuměním pojmy místní čas, pásmový čas, datová hranice	Přírodní prostředí Země jako vesmírné těleso	F (Teorie vzniku vesmíru, Keplerovy zákony, měření vzdáleností, Coriolisova síla) M (výpočet časových změn, tvar Země)

<ul style="list-style-type: none"> • <i>hodnotí půdní obal Země jako základ života a zdroj rozvoje společnosti</i> • <i>rozliší hlavní biomy světa</i> • <i>zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi</i> • <i>analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny</i> • <i>zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje porozumění základních pojmů z pedosféry a biosféry • objasní vliv horizontální pásmovitosti a vertikální stupňovitosti na rozmístění půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady • analyzuje výhody a nevýhody života člověka v konkrétních přírodních podmínkách • používá s porozuměním a v souvislostech pojmy: krajinná sféra, fyzicko-geografická sféra, socioekonomická sféra, krajina, příroda, přírodní prostředí, životní prostředí • umí odlišit revoluční a evoluční vývoj a změny krajiny • posuzuje výhody a nevýhody života člověka v konkrétních přírodních podmínkách • chápe interakci přírody a člověka a posuzuje výhody a nevýhody života člověka v jednotlivých typech krajiny v rámci trvale udržitelného rozvoje • analyzuje hlavní rizika působení přírodních faktorů a společenských aktivit na krajinu a životní prostředí, na sociální a hospodářský rozvoj a na kvalitu života lidské společnosti 	<p>Vybrané poznatky o pedosféře a biosféře</p> <p>Životní prostředí Krajina a vybraná rizika poškozování přírodního prostředí</p>	<p><i>EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>Ch (chemické vlastnosti půdy) F (fyzikální vlastnosti půdy) Bi (rostlinstvo a živočišstvo geobiomů)</p> <p><i>VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> <i>EV – Člověk a životní prostředí</i></p> <p>IVT (internet – zdroj informací)</p>
---	---	---	---